

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 2.6.2005
COM(2005) 232 τελικό

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ**

**«Ανάπτυξη στρατηγικής αντίληψης για την καταπολέμηση του οργανωμένου
εγκλήματος»**

{SEC (2005) 724}

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 4/5 Νοεμβρίου 2004 ζήτησε από το Συμβούλιο και την Επιτροπή, στο πλαίσιο του προγράμματος της Χάγης¹, να αναπτύξουν μια στρατηγική αντίληψη για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος σε επίπεδο ΕΕ σε συνεργασία με οργανισμούς της Ένωσης, όπως η Ευρόπολ, η Eurojust, η Ευρωπαϊκή Αστυνομική Ακαδημία (CEPOL) και η Ειδική Ομάδα Αρχηγών Αστυνομίας. Η παρούσα ανακοίνωση αποτελεί τη συνεισφορά της Επιτροπής στην ανάπτυξη της στρατηγικής αυτής.
2. Μετά τη θέση σε ισχύ της συνθήκης του Άμστερνταμ, η ΕΕ υιοθέτησε πολλά σχέδια δράσης για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος², τελευταίο από τα οποία ήταν το σχέδιο «Πρόληψη και έλεγχος του οργανωμένου εγκλήματος: Στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την αρχή της νέας χιλιετίας»³. Το 2004 ύστερα από πρωτοβουλία της ολλανδικής προεδρίας του Συμβουλίου ξεκίνησαν συζητήσεις οι οποίες, στις 2.12.2004, κατέληξαν στην υιοθέτηση συμπερασμάτων του Συμβουλίου σχετικά με την ανάπτυξη μιας στρατηγικής αντίληψης για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος⁴.
3. Σε επίπεδο ΕΕ εγκρίθηκαν πολλές νομοθετικές και μη νομοθετικές πρωτοβουλίες που συμβάλλουν στην πρόληψη και στην καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος ύστερα από τη δημιουργία ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης. Τώρα χρειάζεται χρόνος για να αφομοιωθούν τα διάφορα εργαλεία και μέτρα (προληπτικά, ποινικού και δικονομικού δικαίου) που έχουν ληφθεί σε τοπικό ή εθνικό επίπεδο ή σε επίπεδο ΕΕ και να καλυφθούν τα κενά που έχουν εντοπιστεί. Η Ένωση πρέπει να προχωρήσει στην επεξεργασία και στην εφαρμογή μιας πολιτικής κατά του οργανωμένου εγκλήματος με επαρκή χρηματοοικονομική υποστήριξη.
4. Μετά το Σεπτέμβριο του 2001 επίκεντρο της προσοχής απετέλεσε η καταπολέμηση της τρομοκρατίας. Παρά το γεγονός ότι υπάρχουν δεσμοί μεταξύ του οργανωμένου εγκλήματος και της τρομοκρατίας, ωστόσο και το ίδιο το οργανωμένο έγκλημα εξακολουθεί να αποτελεί απειλή για την κοινωνία. Το οργανωμένο έγκλημα υπονομεύει τις νόμιμες οικονομίες και είναι παράγοντας αποσταθεροποίησης για τον κοινωνικό και δημοκρατικό ιστό της κοινωνίας. Είναι επομένως πολύ ευχάριστο το γεγονός ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τοποθετεί την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος μεταξύ των πρώτων προτεραιοτήτων του. Στον αγώνα ενάντια στη μάστιγα αυτή όλοι οι παράγοντες πρέπει να εξισορροπήσουν την αποτελεσματική επιβολή του νόμου και την καταστολή του οργανωμένου εγκλήματος με την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών.
5. Η ανάπτυξη μιας στρατηγικής αντίληψης για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος δεν είναι απλή υπόθεση, επειδή η ίδια η έννοια του οργανωμένου

¹ ΕΕ C 053 της 3.3.2005, σ. 001-0014.

² Σχέδιο δράσης για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος (ΕΕ C 251 της 15.8.1997), ψήφισμα του Συμβουλίου για την πρόληψη του οργανωμένου εγκλήματος (ΕΕ C 408 της 29.12.1998), πρόγραμμα δράσης της Βιέννης (ΕΕ C 19 της 21.1.1999).

³ ΕΕ C 124 της 3.5.2000.

⁴ Έγγ. 15050/04 CRIMORG 138· έγγ. 13463/2/04 αναθ.2 CRIMORG 105.

εγκλήματος εξακολουθεί να είναι περίπλοκη παρά τις διάφορες προσπάθειες που έχουν γίνει κατά καιρούς για να οριστεί η έννοια της «εγκληματικής οργάνωσης»⁵. Επίσης, οι προτεραιότητες που προσδιορίστηκαν από το Συμβούλιο στις 2.12.2004 καλύπτουν πολλούς τομείς, μεταξύ των οποίων είναι η βελτίωση της βάσης των γνώσεων για τον περιορισμό του οργανωμένου εγκλήματος, η πρόληψη, η επιβολή του νόμου, η δικαστική συνεργασία και οι εξωτερικές σχέσεις (πρβλ. τμήμα 2). Επομένως, τα μέτρα που προτείνονται στο παρόν πλαίσιο είναι πιθανόν να αφορούν αδικήματα τα οποία δεν συνδέονται - ή δεν συνδέονται αποκλειστικά - με το οργανωμένο έγκλημα. Αντίθετα, πρωτοβουλίες οι οποίες θέτουν σε εφαρμογή π.χ. την αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης των δικαστικών αποφάσεων σε ποινικά θέματα, έχουν αντίκτυπο σε πολλές μορφές σοβαρού διασυνοριακού εγκλήματος. Μια στρατηγική προσέγγιση θα εξασφαλίσει την αποτελεσματική συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων παραγόντων.

6. Λόγω της μεγάλης εμβέλειας της στρατηγικής αντίληψης είναι απαραίτητο να οριστούν προτεραιότητες στο πλαίσιο της παρούσας ανακοίνωσης. Στο τμήμα 2 αναπτύσσονται οι στόχοι των θεμάτων προτεραιότητας της στρατηγικής αντίληψης για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος. Ορισμένες πτυχές καλύπτονται συνοπτικά μόνο, αλλά αναπτύσσονται διεξοδικά αλλού⁶. Στο τμήμα 3 συνοψίζεται η πρόοδος που επιτεύχθηκε μετά την ενδιάμεση αξιολόγηση της στρατηγικής για τη νέα χιλιετία⁷, ενώ στο τμήμα 4 περιγράφεται η μελλοντική πορεία. Στο παράρτημα 1 απαριθμούνται τα μέτρα για την υλοποίηση της στρατηγικής αντίληψης για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και οι αντίστοιχες αρμοδιότητες, καθώς και οι ημερομηνίες-στόχοι και η ιεράρχηση των προτεραιοτήτων. Στο παράρτημα 2 απαριθμούνται και συνοψίζονται οι σχετικές ανακοινώσεις και τα σχετικά συμπεράσματα του Συμβουλίου που εγκρίθηκαν πρόσφατα. Στο παράρτημα 3 αναλύεται λεπτομερώς η πρόοδος που επιτεύχθηκε μετά την ενδιάμεση αξιολόγηση της στρατηγικής για τη νέα χιλιετία.

2. ΘΕΜΑΤΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ

2.1. Βελτίωση των γνώσεων για το οργανωμένο έγκλημα και ενίσχυση της συγκέντρωσης και της ανάλυσης πληροφοριών

7. Η τεχνολογική εξέλιξη σε συνδυασμό με την αυξανόμενη παγκοσμιοποίηση προσφέρουν νέες ευκαιρίες στις ομάδες του οργανωμένου εγκλήματος. Για να επιτευχθεί η πρόληψη και η καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, πρέπει να συγκεντρώνονται και να επικαιροποιούνται οι πληροφορίες σχετικά με το οργανωμένο έγκλημα, τις ομάδες του οργανωμένου εγκλήματος και τα τρωτά σημεία των νόμιμων τομέων, ώστε να αναπτυχθούν καλύτερα εργαλεία, όπως αναφέρεται ήδη σε πολλά έγγραφα στρατηγικής και κυρίως στο πρόγραμμα της Χάγης. Το μελλοντικό **σύστημα στατιστικών εγκλήματος της ΕΕ** θα συγκεντρώνει πληροφορίες από τις υπηρεσίες επιβολής του νόμου και ποσοτικά στοιχεία βάσει

⁵ Βλ. Κοινή δράση σχετικά με το αξιόπιστο της συμμετοχής σε εγκληματική οργάνωση στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 333 της 9.12.1998)· έγγ. 6204/2/97 ENFOPOL 35 αναθ. 2· άρθρο 2 της Σύμβασης των ΗΕ κατά του διεθνούς οργανωμένου εγκλήματος (A/RES/55/25).

⁶ Ιδίως οι πρωτοβουλίες που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα της Χάγης, π.χ. η στρατηγική της ΕΕ για τα ναρκωτικά 2005-2012 (έγγ. 15074/04).

⁷ Έγγ. 10925/03 CRIMORG 49, το οποίο έλαβε υπόψη του το Συμβούλιο ΔΕΥ της 2/3.10.2003.

ερευνών σε πολίτες και επιχειρήσεις, και θα **καταμετρά την εγκληματικότητα και τη θυματοποίηση** σε συγκεκριμένες ομάδες με σκοπό να συνεισφέρει στη λήψη των αποφάσεων σε διάφορους τομείς της πολιτικής. Το σύστημα στατιστικών εγκλήματος θα αναπτυχθεί σε συνεργασία με τα κράτη μέλη με τη συνδρομή, εάν χρειαστεί, του κοινοτικού στατιστικού προγράμματος. Απαιτείται επίσης η περαιτέρω ανάπτυξη, η δοκιμή και η διάδοση μιας μεθοδολογίας για τη μελέτη **των τρωτών σημείων των οικονομικών τομέων** απέναντι στο οργανωμένο έγκλημα. Στη βάση αυτή η Επιτροπή προτίθεται στο μέλλον να συντάσσει κατ' έτος ή κατά διετία **έκθεση σχετικά με το έγκλημα στην ΕΕ**.

8. Το πρόγραμμα της Χάγης υπογραμμίζει την ανάγκη να αναπτυχθεί ένας **μηχανισμός επιβολής του νόμου με γνώμονα τις πληροφορίες στην ΕΕ**, ο οποίος θα δώσει τη δυνατότητα στους υπεύθυνους για τη λήψη των αποφάσεων να καθορίσουν ευρωπαϊκές στρατηγικές επιβολής του νόμου που θα βασίζονται σε ενδεδειγμένες αξιολογήσεις. Βασικά στοιχεία του αποτελούν η διαθεσιμότητα των πληροφοριών και η πρόσβαση σε αυτές (πρβλ. τμήμα 2.3.3), η παραγωγή ευρωπαϊκών πληροφοριών για την εγκληματικότητα και η αύξηση της εμπιστοσύνης μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο. Η Επιτροπή, εντός του 2005, θα υποβάλει ανακοίνωση σχετικά με μια πολιτική επιβολής του νόμου με γνώμονα τις πληροφορίες στην ΕΕ.
9. Στο πλαίσιο της πολιτικής αυτής θα πρέπει να αναπτυχθεί ένα **«ευρωπαϊκό πρότυπο πληροφοριών για την εγκληματικότητα»** το οποίο θα καλύπτει θέματα όπως οι συνεκτικές δράσεις, προϊόντα και υπηρεσίες σε ζητήματα πληροφοριών εκ μέρους των εθνικών οργανισμών και των οργανισμών της ΕΕ που δραστηριοποιούνται στον τομέα της δικαιοσύνης, της ελευθερίας και της ασφάλειας, ο συγχρονισμός των εθνικών αξιολογήσεων των απειλών σύμφωνα με μια κοινή μεθοδολογία και με βάση μελέτες για τα τρωτά σημεία των διαφόρων τομέων, η παραγωγή ποσοτικών και ποιοτικών πληροφοριών από τον ιδιωτικό τομέα και άλλων σχετικών στοιχείων από τις υπό εξέλιξη ευρωπαϊκές στατιστικές εγκλήματος. Ένα βασικό στοιχείο του προτύπου θα είναι μια **ευρωπαϊκή αξιολόγηση της απειλής του οργανωμένου εγκλήματος** από την Ευρώπη, όπως ζητήθηκε από το πρόγραμμα της Χάγης, με βάση τις συγχρονισμένες εθνικές αξιολογήσεις.
10. Η **έρευνα** που αφορά το οργανωμένο έγκλημα χρηματοδοτείται σήμερα από το 6^ο πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την προπαρασκευαστική δράση για την έρευνα στον τομέα της ασφάλειας. Προβλέπεται ότι η έρευνα που αφορά το οργανωμένο έγκλημα θα αποτελέσει μέρος του νέου προγράμματος έρευνας στον τομέα της ασφάλειας και άλλων σχετικών τομέων στο πλαίσιο του προτεινόμενου 7^{ου} προγράμματος-πλαισίου για την έρευνα. Θα υπάρξει επίσης δυνατότητα για ειδικά ερευνητικά σχέδια με σκοπό την υποστήριξη της πολιτικής μέσω του **προγράμματος AGIS**, του προγράμματος που θα το διαδεχθεί στο πλαίσιο των δημοσιονομικών προοπτικών (2007-2013) και μέσω κεφαλαίων που προορίζονται για **μελέτες**.

2.2. Ενίσχυση της πρόληψης του οργανωμένου εγκλήματος

11. Μια αποτελεσματική πολιτική για την πρόληψη του εγκλήματος ξεπερνά την κλασική συνεργασία για την επιβολή του νόμου και περιλαμβάνει τα πρότυπα καλής διακυβέρνησης, διαφάνειας, υπευθυνότητας και κοινωνικής ευθύνης για το δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα με σκοπό τον περιορισμό των ευκαιριών παραβίασης του

νόμου. Ορισμένα κράτη μέλη της ΕΕ έχουν εφαρμόσει καινοτόμες μεθόδους χρησιμοποιώντας μια **διοικητική προσέγγιση** για την πρόληψη της διείσδυσης εγκληματικών οργανώσεων στις νόμιμες αγορές. Το Συμβούλιο πρόσφατα ενέκρινε συστάσεις⁸ για την περαιτέρω μελέτη και διάδοση της προσέγγισης αυτής σε όλη την ΕΕ. Σε επίπεδο ΕΕ, η Επιτροπή σκοπεύει να αναπτύξει ένα πρότυπο **νομοθεσίας θωράκισης έναντι του εγκλήματος** και νέα **προϊόντα και υπηρεσίες** που θα μπορούσαν να διαδοθούν ευρέως ώστε να αποφευχθεί η ακούσια δημιουργία νέων ευκαιριών για το οργανωμένο έγκλημα.

12. Ένα βασικό εργαλείο που χρησιμοποιεί το οργανωμένο έγκλημα για να διεισδύσει στις νόμιμες αγορές είναι η **διαφθορά**⁹. Επομένως, η περαιτέρω ανάπτυξη και εφαρμογή μιας συνολικής πολιτικής της ΕΕ για την καταπολέμηση της διαφθοράς, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων ποινικού δικαίου, της προώθησης της δεοντολογίας και της ακεραιότητας στη δημόσια διοίκηση και της βελτίωσης της παρακολούθησης των εθνικών πολιτικών για την καταπολέμηση της διαφθοράς στο πλαίσιο των κοινοτικών και διεθνών υποχρεώσεων και άλλων προτύπων είναι αναγκαία και επίκαιρη, ώστε να εφαρμοστεί αποτελεσματικά η σύμβαση των ΗΕ για την καταπολέμηση της διαφθοράς¹⁰. Ένας από τους στρατηγικούς στόχους της Επιτροπής για την περίοδο 2005-2009 είναι η προώθηση της διαφάνειας στο δημόσιο τομέα. Στο πλαίσιο αυτό πρόκειται να εκδοθεί μια Λευκή Βίβλος σχετικά με μια ευρωπαϊκή πρωτοβουλία για τη διαφάνεια.
13. Στη δήλωση του Δουβλίνου¹¹ οι **συμπράξεις ιδιωτικού και δημόσιου τομέα** αναγνωρίζονται ως ένα αποτελεσματικό εργαλείο για την πρόληψη του εγκλήματος γενικά και του οργανωμένου εγκλήματος ειδικότερα. Η κατάρτιση και η εφαρμογή ενός σχεδίου δράσης της ΕΕ σχετικά με τις συμπράξεις δημοσίου και ιδιωτικού τομέα είναι προτεραιότητα για την Επιτροπή το 2006, σύμφωνα με το πρόγραμμα της Χάγης.
14. Πρωταρχικός στόχος είναι η πρόληψη της εμπορίας ανθρώπων, ενός ιδιαίτερα σοβαρού εγκλήματος το οποίο ενέχει σοβαρές παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η Επιτροπή θα υποβάλει ανακοίνωση σχετικά με την καταπολέμηση **της εμπορίας ανθρώπων** εντός του 2005, ανακοίνωση η οποία θα θεμελιώνεται σε μια ολοκληρωμένη προσέγγιση, προσανατολισμένη στα ανθρώπινα δικαιώματα και με επίκεντρο τα θύματα.
15. Για τα προληπτικά μέτρα ήταν διαθέσιμη **χρηματοοικονομική υποστήριξη** από τα **διαρθρωτικά ταμεία**, η οποία όμως χρησιμοποιήθηκε ελάχιστα από τα κράτη μέλη¹², γεγονός που οδήγησε την Επιτροπή να προτείνει για τη χρηματοδότηση των μέτρων αυτών τη δημιουργία ενός ξεχωριστού **προγράμματος-πλαίσιου για την ασφάλεια και τη διασφάλιση των ελευθεριών** στο πλαίσιο των δημοσιονομικών προοπτικών 2007-2013.

⁸ Έγγ. 12557/04 CRIMORG 79, έγγ. 14125/2/04 αναθ. 2 CRIMORG 123.

⁹ Πρβλ. COM (2003) 317· ψήφισμα ΕΚ αριθ. Α5-0367/2003.

¹⁰ Α/58/422.

¹¹ Έγγ. 16302/04 CRIMORG 96.

¹² Αξιοσημείωτη εξαίρεση αποτελεί το πρόγραμμα Mezzogiorno της Ιταλίας· πρβλ. επίσης την ανακοίνωση: Συμπληρωματικές ενδεικτικές κατευθύνσεις για τις υποψήφιες χώρες, COM(2003) 110.

2.3. Ενίσχυση των εργαλείων και βελτίωση της συνεργασίας

2.3.1. Ενίσχυση των ερευνών για το οργανωμένο έγκλημα

16. Οι **ειδικές τεχνικές έρευνας** έχουν αποδειχτεί αποτελεσματικές για τις αστυνομικές, τελωνειακές και δικαστικές έρευνες όσον αφορά το διασυνοριακό οργανωμένο έγκλημα. Η σύμβαση του 2000 για την αμοιβαία δικαστική συνδρομή και το πρωτόκολλο του 2001¹³ προβλέπουν τις τεχνικές αυτές, αλλά κανένα από τα δύο αυτά μέσα δεν έχει ακόμη τεθεί σε ισχύ, πράγμα που εξηγεί την έκδοση ξεχωριστής απόφασης-πλασιού για τη χρήση **κοινών ομάδων ερευνών**¹⁴. Πρέπει να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες για να βελτιωθεί η χρήση των κοινών ομάδων ερευνών και των άλλων ειδικών τεχνικών έρευνας.
17. Για να επιταχυνθεί και να απλοποιηθεί η **εξασφάλιση αποδεικτικών στοιχείων** σε διακρατικό επίπεδο, η Επιτροπή έχει προτείνει το ευρωπαϊκό ένταλμα συγκέντρωσης αποδεικτικών στοιχείων, το οποίο για ορισμένα είδη αποδεικτικών στοιχείων αντικαθιστά την αμοιβαία δικαστική συνδρομή¹⁵. Μεσοπρόθεσμα η αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης θα επεκταθεί και θα καλύψει κάθε είδους αποδεικτικά στοιχεία. Η Επιτροπή προγραμματίζει πολλές πρωτοβουλίες σχετικά με την **αποδοχή των αποδεικτικών στοιχείων**, όπως εξηγεί στην ανακοίνωσή της σχετικά με την αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης σε θέματα ποινικού δικαίου¹⁶. Οι πρωτοβουλίες αυτές θα βελτιώσουν την αμοιβαία εμπιστοσύνη εξασφαλίζοντας μια δίκαιη ισορροπία μεταξύ της αποτελεσματικής δίωξης και των δικαιωμάτων υπεράσπισης. Η **διασυνοριακή χρήση των πληροφοριών** ως αποδεικτικών στοιχείων είναι ένα ακόμη θέμα που απαιτεί περαιτέρω μελέτη.
18. Όπως και η συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων στο πλαίσιο οικονομικών ερευνών (πρβλ. τμήμα 2.3.2), η συγκέντρωση, η διασφάλιση και η ανταλλαγή **ηλεκτρονικών αποδεικτικών στοιχείων** αποτελεί θέμα με συνεχώς μεγαλύτερη σημασία, το οποίο πρόκειται να εξεταστεί σύντομα από την Επιτροπή, όπως της ζητήθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 16/17.12.2004¹⁷.
19. Η **φύλαξη των δεδομένων** για τις υπηρεσίες ηλεκτρονικής επικοινωνίας αποτελεί σημαντικό στοιχείο για τη διερεύνηση ποινικών αδικημάτων με τη χρήση της τεχνολογίας των πληροφοριών. Απαιτείται η επίτευξη ισορροπίας μεταξύ της αποτελεσματικής επιβολής του νόμου, της προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων και της χρηματοοικονομικής επιβάρυνσης που δημιουργούν στους παρόχους υπηρεσιών οι αντίστοιχες υποχρεώσεις. Για την αντιμετώπιση των νομικών ζητημάτων η Επιτροπή θα υποβάλει εντός του 2005 μια πρόταση οδηγίας, η οποία αποτελεί το κατάλληλο νομικό μέσο.
20. Πολλές φορές, για να προσαχθούν σημαντικά στελέχη των ομάδων του οργανωμένου εγκλήματος στη δικαιοσύνη, είναι αναγκαία η προσφυγή σε **μάρτυρες ή συνεργάτες της δικαιοσύνης**. Παίρνοντας ως βάση τα δύο σχετικά ψηφίσματα

¹³ EE C 197 της 12.7.2000, σ. 1· EE C 326 της 21.11.2001, σ. 1.

¹⁴ EE L 162 της 20.6.2002, σ. 1.

¹⁵ COM (2003) 688.

¹⁶ COM(2005) 195.

¹⁷ Έγγ. 16238/04 CONCL 4, έγγ. 16089/04 JAI 566.

του Συμβουλίου¹⁸, η στρατηγική για τη νέα χλιετία προτείνει να καταβληθούν περισσότερες προσπάθειες. Το Συμβούλιο κάλεσε την Επιτροπή να εργαστεί για την κατάρτιση ενός προγράμματος προστασίας των μαρτύρων στις υποθέσεις τρομοκρατίας¹⁹. Η Ευρωπόλ συνέταξε δύο χρήσιμα έγγραφα²⁰ και η Επιτροπή ετοιμάζει μια νομοθετική πράξη για το θέμα αυτό.

21. Ορισμένα κράτη μέλη της ΕΕ έχουν δημιουργήσει **εξειδικευμένες ερευνητικές ή διοικητικές υπηρεσίες** για την αντιμετώπιση των αδικημάτων που συνδέονται με το οργανωμένο έγκλημα. Αυτού του είδους οι υπηρεσίες αποτελούνται από διεπιστημονικές ομάδες εμπειρογνομόνων και ασχολούνται με πολύπλοκες έρευνες. Η Επιτροπή ενθαρρύνει όλα τα κράτη μέλη να μελετήσουν την προσέγγιση αυτή.
- 2.3.2. *Ενίσχυση των μέσων αντιμετώπισης των χρηματοοικονομικών πτυχών του οργανωμένου εγκλήματος*
22. Κινητήρια δύναμη του οργανωμένου εγκλήματος είναι το οικονομικό κέρδος. Η εξάλειψη της δυνατότητας νομιμοποίησης των εσόδων από προϊόντα παράνομων δραστηριοτήτων ή της χρηματοδότησης παράνομων δραστηριοτήτων θα περιορίζε σε σημαντικό βαθμό τόσο τα κίνητρα όσο και τις ικανότητες των ομάδων του οργανωμένου εγκλήματος. Επομένως η **βελτίωση της δυνατότητας δέσμευσης και δήμευσης των προϊόντων του εγκλήματος** αποτελεί βασικό στοιχείο για την καταπολέμηση και την πρόληψη τέτοιου είδους παράνομων δραστηριοτήτων. Για το λόγο αυτό η Επιτροπή θα προωθήσει την ενίσχυση των **ικανοτήτων** διεξαγωγής **οικονομικών ερευνών** και τη θέσπιση κατάλληλων νομικών μέσων που θα συμβάλλουν στο γρήγορο εντοπισμό και εξακρίβωση των παράνομων οικονομικών μεταβιβάσεων και άλλων συναλλαγών.
23. Έχει επιτευχθεί συμφωνία για τρεις αποφάσεις-πλαίσια σχετικά με τη **δέσμευση και τη δήμευση περιουσιακών στοιχείων**, οι οποίες προβλέπουν διευρυμένες εξουσίες δήμευσης. Ωστόσο, η μία από τις οποίες αποτελεί ακόμη αντικείμενο επιφυλάξεων²¹. Η απόφαση-πλαίσιο σχετικά με τη δήμευση των προϊόντων του εγκλήματος προβλέπει ότι, όταν τα κράτη μέλη κάνουν χρήση των διευρυμένων εξουσιών τους δήμευσης, μπορούν να προσφεύγουν και σε άλλες διαδικασίες εκτός των ποινικών. Οι αιτιολογικές της σκέψεις αναφέρονται επίσης στη σύμβαση των ΗΕ για το διακρατικό οργανωμένο έγκλημα σύμφωνα με την οποία τα συμβαλλόμενα κράτη μπορούν να εξετάσουν τη δυνατότητα να απαιτήσουν από τον παραβάτη να αποδείξει τη νόμιμη προέλευση του φερομένου ως προϊόντος εγκλήματος, αντιστρέφοντας μεταξύ άλλων το **βάρος της απόδειξης** και/ή μειώνοντας τις **αποδεικτικές απαιτήσεις**. Η Επιτροπή θα επανεξετάσει τη νομοθεσία της ΕΕ σχετικά με τη δήμευση των προϊόντων εγκλήματος βάσει των στοιχείων αυτών. Θα διερευνήσει επίσης τους κανόνες που εφαρμόζονται όσον αφορά την **απόδοση των περιουσιακών στοιχείων που δημεύονται ή κατάσχονται ως αποζημίωση ή**

¹⁸ ΕΕ C 327 της 7.12.1995, σ. 5· ΕΕ C 10 της 11.1.1996, σ. 1.

¹⁹ Δήλωση της 25.3.2004 σχετικά με την καταπολέμηση της τρομοκρατίας.

²⁰ «Βασικές αρχές της αστυνομικής συνεργασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση όσον αφορά την προστασία των μαρτύρων» και «Κοινά κριτήρια για την ένταξη μαρτύρων στο πρόγραμμα προστασίας» και τα δύο αυστηρά για την ΕΕ.

²¹ Απόφαση-πλαίσιο 2003/577/ΔΕΥ της 22.7.2003· απόφαση-πλαίσιο 2005/212/ΔΕΥ της 24.2.2005· τον Ιούνιο του 2004 επετεύχθη πολιτική συμφωνία σχετικά με το σχέδιο της απόφασης-πλαισίου για την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης των αποφάσεων δήμευσης.

αποκατάσταση σε αναγνωρισμένα θύματα εγκληματικών πράξεων ή σε φιλανθρωπικούς οργανισμούς.

24. Η προταθείσα τρίτη οδηγία²² σχετικά με τη νομιμοποίηση των εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ενισχύει την υπάρχουσα κοινοτική νομοθεσία σχετικά με τα έσοδα αυτά, διευρύνοντας π.χ. τον ορισμό των κύριων αδικημάτων και προσθέτοντας νέες κατηγορίες στα άτομα που έχουν υποχρέωση δήλωσης. Ωστόσο, για να εξασφαλιστεί η μελλοντική συστράτευση των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και άλλων φορέων, πρέπει να αποδειχθεί ότι οι δηλώσεις που αποσκοπούν στην καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες αποδίδουν ικανοποιητικά αποτελέσματα. Για το σκοπό αυτό, οι **μονάδες χρηματοοικονομικών πληροφοριών** πρέπει να παρέχουν επαρκή **ανάδραση**.
25. Οι ομάδες του οργανωμένου εγκλήματος χρησιμοποιούν το χρηματοπιστωτικό σύστημα ενός κράτους μέλους για να εισαγάγουν χρήματα από παράνομες δραστηριότητες που πραγματοποιήθηκαν σε άλλο κράτος μέλος. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προσπαθεί να προσδιορίσει τους δεσμούς μεταξύ τέτοιου είδους παράνομων δραστηριοτήτων και των σχετικών συναλλαγών, στο πλαίσιο των φακέλων ανάλυσης, όπως είναι π.χ. το σχέδιο «SUSTRANS». Όλα τα κράτη μέλη πρέπει να υποστηρίζουν ενεργά το έργο αυτό, παρέχοντας στοιχεία υψηλής ποιότητας στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
26. Το **πρωτόκολλο της σύμβασης του 2000 για την αμοιβαία δικαστική συνδρομή** αποσκοπεί στη διευκόλυνση της συνεργασίας σε θέματα διασυνοριακών χρηματοοικονομικών ερευνών. Λόγω του χαμηλού ποσοστού επικύρωσης του πρωτοκόλλου αυτού, η ημερομηνία που θα τεθεί σε ισχύ είναι αβέβαιη. Καθώς η αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης θα αντικαταστήσει προοδευτικά την αμοιβαία δικαστική συνδρομή, η Επιτροπή θα πρέπει να εξετάσει νέες νομοθετικές προτάσεις²³.
- 2.3.3. *Ενίσχυση της πρόσβασης σε πληροφορίες και της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου*
27. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τόνισε στο πρόγραμμα της Χάγης ότι για την ενίσχυση της ελευθερίας, της ασφάλειας και της δικαιοσύνης απαιτείται μια καινοτόμος προσέγγιση της **διασυνοριακής ανταλλαγής πληροφοριών όσον αφορά την επιβολή του νόμου**. Το σχέδιο δράσης για την εφαρμογή του προγράμματος της Χάγης θα αναπτύξει ακόμη περισσότερο τις πρωτοβουλίες της Επιτροπής για την εφαρμογή της **αρχής της διαθεσιμότητας για την ανταλλαγή πληροφοριών όσον αφορά την επιβολή του νόμου, τα κοινά πρότυπα για την πρόσβαση στις βάσεις δεδομένων και τη διαλειτουργικότητα των εθνικών βάσεων δεδομένων και των βάσεων δεδομένων της ΕΕ**. Οι εθνικές βάσεις δεδομένων και οι βάσεις δεδομένων της ΕΕ πρέπει προοδευτικά να χρησιμοποιούν τα ίδια πρότυπα και συμβατές τεχνολογίες ώστε να εξασφαλίζεται η επιλεκτική ανταλλαγή στοιχείων όσον αφορά την επιβολή του νόμου και παράλληλα να λαμβάνονται υπόψη οι κατάλληλες διασυνδέσεις με τις διεθνείς βάσεις δεδομένων. Στα μέτρα για την **προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την ασφάλεια των δεδομένων**, που

²² COM (2004) 448.

²³ Υποσημείωση 16.

αφορούν κυρίως την αναλογικότητα, την ακεραιότητα και την εμπιστευτικότητα των δεδομένων και τα δικαιώματα προσφυγής, πρέπει να ληφθούν υπόψη αυτές οι διευρυμένες δυνατότητες. Η Επιτροπή θα υποβάλει σχετική νομοθετική πρόταση εντός του 2005.

28. Η μεγαλύτερη **συνεργασία** μεταξύ των εθνικών αρχών επιβολής του νόμου και των σχετικών οργανισμών της ΕΕ είναι αναγκαία για την οικοδόμηση της εμπιστοσύνης. Οι ήδη υπάρχοντες δίαυλοι επικοινωνίας, π.χ. το Εικονικό Ιδιωτικό Δίκτυο της Ευρωπόλ ή το σύστημα πληροφοριών της, πρέπει να χρησιμοποιηθούν και, κατά περίπτωση, να συμπληρωθούν από δίκτυα εμπειρογνομόνων (πρβλ. τμήμα 2.4).

2.3.4. Ενίσχυση της διοργανικής και της διαδικαιοδοτικής συνεργασίας

29. Στο πρόγραμμα της Χάγης τονίζεται η ανάγκη για **εντατικοποιημένη πρακτική συνεργασία** μεταξύ των αστυνομικών και των τελωνειακών αρχών των κρατών μελών και με την Ευρωπόλ και τη Eurojust. Οι εισαγγελικές/δικαστικές αρχές και η Eurojust πρέπει να εμπλέκονται σε αρχικό στάδιο π.χ. για τις λαθροσυνδέσεις (υποκλοπές τηλεφωνικών συνδιαλέξεων) ή τα εντάλματα σύλληψης. Οι **κοινές επιχειρήσεις τελωνειακών, αστυνομικών και/ή δικαστικών αρχών** πρέπει να αποτελέσουν βασικό εργαλείο της πρακτικής συνεργασίας. Πρέπει να διαμορφωθούν **κοινές δομές συνεργασίας στις περιοχές των εσωτερικών συνόρων** της Ένωσης. Επίσης, η Επιτροπή προτείνει τη συστηματική χρηματοδότηση στο μέλλον των κοινών **επιχειρήσεων της ΕΕ** στο πλαίσιο των δημοσιονομικών προοπτικών 2007-2013. Η **Επιτροπή Εσωτερικής Ασφάλειας**, η οποία προβλέπεται στο άρθρο III-261 της Συνταγματικής Συνθήκης, αναμένεται να διευκολύνει το συντονισμό της δράσης των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών έχοντας ως επίκεντρο την επιχειρησιακή συνεργασία.

30. Για να δοθεί συνέχεια στη σχετική Πράσινη Βίβλο²⁴, η Επιτροπή θα αναλάβει την πραγματοποίηση αξιολόγησης αντικτύπου και θα υποβάλει Λευκή Βίβλο σχετικά με νομοθετική πρόταση για τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εισαγγελικής Αρχής από τη Eurojust, με αρμοδιότητα τη διερεύνηση, τη δίωξη και την παραπομπή ενώπιον της δικαιοσύνης αδικημάτων εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης στο πλαίσιο της μελλοντικής Συνταγματικής Συνθήκης²⁵, καθώς και για τη δυνατότητα επέκτασης των εξουσιών της Ευρωπαϊκής Εισαγγελικής Αρχής σε σοβαρά αδικήματα διασυνοριακής διάστασης.

2.4. Βελτίωση της χρήσης των οργανισμών που ήδη υπάρχουν και ενίσχυσή τους

31. Είναι σημαντικό να **επικυρωθούν και να εφαρμοστούν τα σχετικά νομικά μέσα** όσον αφορά την **Ευρωπόλ** και τη **Eurojust**, μεταξύ των οποίων είναι τα τρία πρωτόκολλα²⁶ της σύμβασης Ευρωπόλ. Η έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της απόφασης για τη Eurojust²⁷ εντόπισε ορισμένα προβλήματα, π.χ. διαφορετικές

²⁴ COM (2001) 715 τελικό της 11.12.2001, «Πράσινη Βίβλος σχετικά με την ποινική προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας και τη δημιουργία ευρωπαϊκής εισαγγελικής αρχής».

²⁵ Ανακοίνωση της Επιτροπής «Προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων - Καταπολέμηση της απάτης - Πρόγραμμα δράσης για την περίοδο 2004-2005», COM (2004) 544 τελικό.

²⁶ EE C 358 της 13.12.2000, σ. 1· EE C 312 της 16.12.2002, σ. 1· EE C 2 της 6.1.2004, σ. 1.

²⁷ COM (2004) 457.

αρμοδιότητες των δικαστικών αρχών στα κράτη μέλη οι οποίες παρεμποδίζουν την αποτελεσματικότητά της.

32. Οι **δυνατότητες της Eurojust²⁸** και της **Ευρωπόλ** στην καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος **δεν έχουν ακόμη αξιοποιηθεί πλήρως** από τα κράτη μέλη. Οι σημαντικές υποθέσεις στις οποίες εμπλέκονται πολλές πλευρές και τα σοβαρά διασυνοριακά εγκλήματα πρέπει να αναφέρονται στη Eurojust. Η ροή των πληροφοριών προς την Ευρωπόλ εξακολουθεί να είναι ανεπαρκής. Επίσης, πρέπει να εξευρεθούν τρόποι για την αύξηση της συστηματικής διαβίβασης δεδομένων υψηλής ποιότητας από τα κράτη μέλη σχετικά με υποθέσεις που βρίσκονται σε εξέλιξη ή που έκλεισαν πρόσφατα. Η εφαρμογή του **συστήματος πληροφοριών της Ευρωπόλ** σε όλα τα κράτη μέλη θα διευκολύνει την πρόσβαση της Ευρωπόλ στις πληροφορίες που αφορούν το οργανωμένο έγκλημα.
33. Η Ευρωπόλ και η Eurojust πρέπει να εμπλακούν περισσότερο στις έρευνες υποθέσεων διασυνοριακού οργανωμένου εγκλήματος και στις κοινές ομάδες ερευνών. Πρέπει να αξιοποιηθούν οι ευκαιρίες που προσφέρονται από την υπάρχουσα νομοθεσία και από τη Συνταγματική Συνθήκη όσον αφορά τα καθήκοντά τους. Ειδικότερα, πρέπει να εξεταστεί η δυνατότητα βελτίωσης του **συντονισμού μεταξύ Ευρωπόλ και Eurojust στις πολύπλοκες διασυνοριακές επιχειρήσεις και στις έρευνες** σοβαρών αδικημάτων και οργανωμένου εγκλήματος, με την παροχή υλικοτεχνικής υποστήριξης, εμπειρογνωμοσύνης και ορθών πρακτικών και με την καλύτερη χρήση της **συμφωνίας Ευρωπόλ/Eurojust**.
34. Η **κατάρτιση** και τα συστηματικά **προγράμματα ανταλλαγών** πρέπει να προωθηθούν μέσω της **CEPOL** με χρηματοδότηση από τον κοινοτικό προϋπολογισμό. Η Επιτροπή έχει προτείνει οι δραστηριότητες αυτές να αυξηθούν σε μέγεθος και αντίκτυπο²⁹.
35. Ο **Οργανισμός Διαχείρισης των Συνόρων**, αν και αρχικό καθήκον του ήταν η καλύτερη εφαρμογή του κεκτημένου του Schengen σχετικά με τον έλεγχο των προσώπων στα εξωτερικά σύνορα, θα πρέπει να παρέχει πληροφορίες και να διαδραματίσει ρόλο συντονιστή των επιχειρήσεων που αφορούν την παράνομη μετανάστευση η οποία συνδέεται με το οργανωμένο έγκλημα, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και την Ευρωπόλ, και να αναπτύξει ένα **υπόδειγμα ολοκληρωμένης ανάλυσης κινδύνου**.

2.5. Βελτίωση της νομοθεσίας όπου χρειάζεται

36. Τα αδικήματα που συνδέονται με το διασυνοριακό οργανωμένο έγκλημα δικαιολογούν από τη φύση τους και τον πιθανό τους αντίκτυπο την εξέταση μιας κοινής βάσης στην Ένωση για την καταπολέμησή τους. Το πιο πρόσφατο παράδειγμα είναι η πρόταση απόφασης-πλαϊσίου για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος³⁰ ώστε να υπάρξει ένας εναρμονισμένος ορισμός των αδικημάτων και των ποινών για τις διάφορες μορφές συμμετοχής σε εγκληματική οργάνωση. Κατά την άποψη της Επιτροπής, **η προσέγγιση των νομοθεσιών πρέπει**

²⁸ Συμπεράσματα του Συμβουλίου για την καλύτερη χρησιμοποίηση της Eurojust, έγγ. 15285/04, έγγ. 12561/4/04 αναθ. 4.

²⁹ COM (2004) 623.

³⁰ COM (2005) 6.

να συμπληρώνει την αμοιβαία αναγνώριση των δικαστικών αποφάσεων σε θέματα ποινικού δικαίου³¹. Κατά την έγκριση της απόφασης-πλαίσιου σχετικά με το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης³², το Συμβούλιο συμφώνησε «να συνεχιστεί, σύμφωνα με το άρθρο 31 στοιχείο ε) της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, το έργο για την προσέγγιση των αδικημάτων που περιέχονται στο άρθρο 2 παράγραφος 2» με σκοπό την επίτευξη της αμοιβαίας δικαστικής κατανόησης μεταξύ των κρατών μελών³³. Επομένως, η Επιτροπή θα μελετήσει τη δυνατότητα περαιτέρω προσέγγισης της νομοθεσίας σε θέματα ποινικού δικαίου π.χ. στους τομείς της παραχάραξης, της παράνομης εμπορίας όπλων, της απάτης, ιδίως της φοροδιαφυγής και της κλοπής ταυτοτήτων, του περιβαλλοντικού εγκλήματος, της παροχής «προστασίας» έναντι χρημάτων και της εκβίασης.

2.6. Βελτίωση της παρακολούθησης και της αξιολόγησης

37. Πολλά είναι σήμερα τα μέσα που παρέχουν δυνατότητα αξιολόγησης της πολιτικής για το οργανωμένο έγκλημα ή συμβάλλουν στην αξιολόγηση αυτή. Χρειάζονται τελειοποίηση, αφού το πρόγραμμα της Χάγης ζητά **αξιολόγηση** της εφαρμογής και των αποτελεσμάτων των πολιτικών της Ένωσης στον τομέα της ελευθερίας, της ασφάλειας και της δικαιοσύνης. Η Επιτροπή πιστεύει πως η αξιολόγηση είναι ζωτικής σημασίας και θα υποβάλει τις απόψεις της σχετικά με το θέμα αυτό, έχοντας υπόψη το **άρθρο III-260** της Συνταγματικής Συνθήκης, το 2006. Στο πλαίσιο του οργανωμένου εγκλήματος, η μελλοντική έκθεση για το έγκλημα στην ΕΕ και οι αξιολογήσεις των απειλών σχετικά με το οργανωμένο έγκλημα στην ΕΕ (πρβλ. τμήμα 2.1) θα αποτελέσουν σημαντικά εργαλεία για ένα μηχανισμό αξιολόγησης των θεμάτων που σχετίζονται με το οργανωμένο έγκλημα. Πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στις αξιολογήσεις της συνεργασίας των τελωνειακών αρχών, των πολιτικών για την καταπολέμηση της διαφθοράς και του οικονομικού εγκλήματος, που έχουν ήδη ανακοινωθεί σε αντίστοιχες ανακοινώσεις³⁴, λόγω του οριζόντιου αντικτύπου τους.

2.7. Ενίσχυση της συνεργασίας με χώρες εκτός ΕΕ και διεθνείς οργανισμούς

38. Στη σημερινή εποχή των ανοικτών συνόρων, της παγκοσμιοποίησης και της αλληλεξάρτησης, η **εσωτερική ασφάλεια** της ΕΕ είναι άρρηκτα **συνδεδεμένη με τις εξωτερικές πτυχές** της ασφάλειας. Η εξωτερική διάσταση της απάντησης της ΕΕ στο οργανωμένο έγκλημα και σε άλλες απειλές της ασφάλειας έχει αναπτυχθεί πολύ κατά τα τελευταία χρόνια. Οι **διμερείς, περιφερειακές και διεθνείς πρωτοβουλίες** πρέπει να τελειοποιηθούν ακόμη περισσότερο.

39. Η συνεργασία για την αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος πρέπει να αναπτυχθεί περισσότερο με τις **τρίτες χώρες προτεραιότητας** με τη χρήση συμφωνιών και άλλων μέσων. Αυτή η συνεργασία πρέπει να περιλαμβάνει την **προώθηση των σχετικών σημείων αναφοράς της ΕΕ και των διεθνών προτύπων.**

³¹ Παράγραφος 17.

³² ΕΕ L 190 της 18.7.2002, σ. 1.

³³ Έγγ. 9958/02 ADD1 αναθ. 1 JAI 138.

³⁴ COM(2003) 317, COM(2004) 262, COM(2004) 376.

40. Η ΕΕ πρέπει να προωθεί και να υποστηρίζει την ανάπτυξη **περιφερειακών προσεγγίσεων και συνεργασιών** για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, ιδίως στις περιφέρειες που βρίσκονται στα σύνορα της ΕΕ.
41. Η ΕΕ πρέπει επίσης να υποστηρίζει απόλυτα την ανάπτυξη **πολύπλευρων προσεγγίσεων** για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, για να εξασφαλίσει τη συνολική επικύρωση και εφαρμογή των διεθνών μέσων, όπως είναι οι συμβάσεις των ΗΕ για το διακρατικό οργανωμένο έγκλημα και τη διαφθορά, καθώς και την ανάπτυξη **διεθνών προτύπων** και διατάξεων σε άλλους κύκλους, όπως είναι το Συμβούλιο της Ευρώπης, η G8, η FATF, ο ΟΑΣΕ και ο ΟΟΣΑ.
42. Η **άμεση συνεργασία Ευρωπόλ, Eurojust** αφενός και **χωρών/οργανισμών εκτός ΕΕ** αφετέρου έχει πολύ μεγάλη σημασία για την ανάπτυξη μιας ευρωπαϊκής διάστασης της συνεργασίας για την επιβολή του νόμου και της δικαστικής συνεργασίας πέρα από τα σύνορα της ΕΕ. Η στρατηγική της Ευρωπόλ για τις εξωτερικές σχέσεις κατά την περίοδο 2004-2006³⁵ πρέπει να συνεχιστεί και η Eurojust πρέπει να αναπτύξει τη δική της στρατηγική για τις εξωτερικές σχέσεις.

2.8. Καθορισμός προτεραιοτήτων για την αντιμετώπιση ειδικών μορφών του οργανωμένου εγκλήματος σε επίπεδο ΕΕ και για την εξασφάλιση της συνέχειας

43. Στη διεπιστημονική ομάδα του Συμβουλίου επετεύχθη συναίνεση για την ανάλυση της έκθεσης της Ευρωπόλ σχετικά με το οργανωμένο έγκλημα, τη διαβούλευση με τη Eurojust και την Ευρωπόλ και, στη συνέχεια, την προώθηση του αποτελέσματος στα σχετικά όργανα του Συμβουλίου, με σκοπό τον προσδιορισμό ενός περιορισμένου αριθμού ετήσιων στρατηγικών προτεραιοτήτων σχετικά με την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος³⁶.
44. Σύμφωνα με το πρόγραμμα της Χάγης, το Συμβούλιο πρέπει να χρησιμοποιεί τις ετήσιες αξιολογήσεις απειλών του οργανωμένου εγκλήματος, που γίνονται από την Ευρωπόλ, για να καθορίζει τις προτεραιότητες αυτές από το 2006. Για να μπορέσει η Ευρωπόλ να ανταποκριθεί στην υποχρέωση αυτή, πρέπει να συνεχιστούν χωρίς καθυστέρηση οι εργασίες για την επιβολή του νόμου με γνώμονα τις πληροφορίες. Για να γίνει αυτό πρέπει να καταβληθούν σημαντικές προσπάθειες όχι μόνο από την Ευρωπόλ, αλλά και από τα κράτη μέλη και τους αρμόδιους οργανισμούς της ΕΕ (πρβλ. τμήμα 2.1).

3. ΣΥΝΟΨΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΧΕΙΑΣ ΠΟΥ ΔΟΘΗΚΕ ΣΤΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΕΝΔΙΑΜΕΣΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΝΕΑ ΧΙΛΙΕΤΙΑ

45. Στα συμπεράσματα της ενδιάμεσης αξιολόγησης της στρατηγικής για τη νέα χιλιετία εντοπίζονται έξι σημεία για τα οποία συνιστάται η περαιτέρω δραστηριοποίηση. Το σημείο που αφορά τη **διακίνηση των ναρκωτικών** έχει καλυφθεί από την απόφαση-πλαίσιο του Συμβουλίου για την προσέγγιση των νομοθεσιών στον τομέα της διακίνησης των ναρκωτικών τον Οκτώβριο του 2004³⁷. Οι εργασίες σχετικά με τα

³⁵ Έγγ. 12660/04 EUROPOL 44.

³⁶ Έγγ. 16183/04 CRIMORG 152.

³⁷ ΕΕ L 335 της 11.11.2004, σ. 8.

άλλα πέντε σημεία βρίσκονται σε εξέλιξη. Η Επιτροπή πρότεινε νομοθεσία³⁸ και εξέδωσε μια Λευκή Βίβλο για την **ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τις καταδικαστικές αποφάσεις**³⁹. Μια ανακοίνωση σχετικά με τις **στερήσεις δικαιωμάτων** θα ακολουθήσει αργότερα εντός του 2005. Η πρόταση για μια τρίτη οδηγία σχετικά με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες⁴⁰ περιλαμβάνει μια διάταξη για την αποτροπή **των πληρωμών μεγάλων ποσών με μετρητά** για σκοπούς νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Η ανάπτυξη **συγκριτικών στατιστικών εγκλήματος** αποτελεί ένα μακροπρόθεσμο σχέδιο για το οποίο η Επιτροπή έχει δεσμευτεί μαζί με άλλα ενδιαφερόμενα μέρη. Θα υποβάλει ένα σχέδιο δράσης σχετικά με τις στατιστικές εγκλήματος στην ΕΕ κατά τη διάρκεια του 2005. Επίσης, έχει ξεκινήσει μια μελέτη σχετικά με τη **φοροδιαφυγή**. Τα αποτελέσματά της αναμένονται τον Ιούλιο του 2005. Η Επιτροπή (OLAF) και η Ευρωπόλ, δρώντας στα αντίστοιχα νομικά πλαίσια, θα παρέχουν βοήθεια στα κράτη μέλη με τη μορφή μιας **πλατφόρμας υπηρεσιών για κοινές τελωνειακές επιχειρήσεις** κατά το 2005. Τέλος, η Επιτροπή συντάσσει τη στιγμή αυτή μια πρόταση σχετικά με την **προστασία των μαρτύρων και των συνεργατών της δικαιοσύνης**.

4. ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

46. Στην παρούσα ανακοίνωση ορίζεται η στρατηγική αντίληψη για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος όσον αφορά τους στόχους. Στο παράρτημα 1 περιλαμβάνεται κατάλογος των ενεργειών εφαρμογής για τα επόμενα 5 χρόνια. Μόλις εγκριθεί από το Συμβούλιο, η στρατηγική αντίληψη για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος θα συμπληρώσει το σχέδιο δράσης για την εφαρμογή του προγράμματος της Χάγης, επειδή συμβάλλει στην ενίσχυση της ελευθερίας, της ασφάλειας και της δικαιοσύνης στην Ένωση. Η επεξεργασία και η ενσωμάτωση των διαφόρων στοιχείων για τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού προτύπου πληροφοριών για την εγκληματικότητα αποτελεί το σημαντικότερο ζήτημα που πρέπει να υλοποιηθεί στο μέλλον και το οποίο θα απαιτήσει την κοινή προσπάθεια των κρατών μελών και των οργάνων και οργανισμών της ΕΕ.
47. Η στρατηγική αντίληψη πρέπει να θεωρηθεί ένα έγγραφο που βρίσκεται σε εξέλιξη. Η Επιτροπή καλείται να υποβάλει στο Συμβούλιο ετήσια έκθεση για την εφαρμογή του προγράμματος της Χάγης («πίνακα αποτελεσμάτων»), στην οποία θα ενσωματωθεί μια έκθεση προόδου σχετικά με τη στρατηγική αντίληψη. Εναλλακτικά, θα μπορούσε να αξιολογηθεί ξεχωριστά ώστε η αξιολόγηση αυτή να συμβαδίσει με τη διαδικασία του ετήσιου καθορισμού στρατηγικών προτεραιοτήτων για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος σε επίπεδο ΕΕ.
48. Συνιστάται να πραγματοποιηθεί ειδική αξιολόγηση της στρατηγικής αντίληψης στο τέλος του 2006 για να αποτελέσει σημείο αναφοράς πριν από την εφαρμογή των δημοσιονομικών προοπτικών 2007-2013 και ενόψει της θέσης σε ισχύ της Συνταγματικής Συνθήκης.

³⁸ COM (2004) 664.

³⁹ COM (2005) 10.

⁴⁰ COM (2004) 448.